

รายงานสรุปผลการประชุมประจำปี APF ครั้งที่ ๒๕
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๖๐๓ ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

การประชุมประจำปี APF ในครั้งที่ ๒๕ จัดขึ้นในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓ ตรงกับเวลาของประเทศไทยช่วง ๑๒.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้จัดห้องประชุมสำหรับการประชุมดังกล่าว ณ ห้องประชุม ๗๐๑ (ต่อมาภายหลังย้ายมาที่ห้องประชุม ๖๐๓ ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เนื่องจากมีปัญหาสัญญาณเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตไม่เสถียร) และเนื่องจากเกิดสถานการณ์โรคระบาด โควิด ๑๙ ทำให้การประชุมครั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการของ APF กำหนดจัดให้มีเพียงการประชุมสามัญประจำปี (Annual General Meeting) และจัดขึ้นในรูปแบบการประชุมเสมือนจริงผ่านการใช้โปรแกรม Zoom โดยมีผู้แทนกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๔ ราย ดังนี้

(๑) นางประภายรัตน์ ตันธีวงศ์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทน
(๒) นางสาววัลลภา ศารทประภา	ผู้อำนวยการสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
(๓) นางเพ็ชรา เพลี่ยนศิริ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๑
(๔) นายเจษฎา ปัญญาวงศ์	นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ
- กลุ่มงานความร่วมมือสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ๑

ทั้งนี้ นางสาว อารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมดังกล่าว โดยมี สรุปผลการประชุมที่สำคัญ ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ Rosalind Croucher ประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอสเตรเลีย และประธาน APF ได้กล่าวเปิดการประชุมและนำเสนอผ่านระบบวิดีโอ (video presentations) ถึงผลการปฏิบัติงานของ APF ในรอบปีที่ผ่านมา ได้แก่

๑.๑ APF ได้ให้คำแนะนำแก่รัฐบาลของประเทศไทยอยู่ ให้หัวน ๔ และหมู่เกาะคุก เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๒ APF ได้ให้คำแนะนำกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอพกานีสถาน มองโกเลีย อุซเบกิสถาน และ พิจิ เกี่ยวกับเรื่องการเข้ารับการประเมินทบทวนสถานะใน GANHRI

๑.๓ APF ได้ร่วมกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกาตาร์ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยกรอบ แนวทางการดำเนินการเพื่อเข้ารับการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใน GANHRI ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ณ กรุงโดฮา รัฐกาตาร์ โดยมีสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำนวน ๑๑ แห่งเข้าร่วม ซึ่งรวมถึง กสม. ไทย ด้วย

๑.๔ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีกำหนด เข้ารับการประเมินสถานะในรอบเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ถูกเลื่อนไปอย่างไม่มีกำหนด APF จึงได้เรียกร้องให้ GANHRI Bureau พิจารณาจัดทำแผนรองรับการประเมินสถานะในรูปแบบทางเลือกอื่น ๆ ให้เร็วที่สุด เนื่องจากการประเมิน สถานะฯ ส่งผลกระทบต่อเรื่องความชอบธรรมและความน่าเชื่อถือของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๕ ในปี ๒๕๖๓ รัฐบาลสวีเดนได้ถอนตัวจากการเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณหลักของ APF จึงทำให้ งบประมาณของ APF ในปีนี้ลดลงถึงร้อยละ ๒๖ เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณของปีที่แล้ว

๑.๖ APF ได้นำเสนอข้อมูลความเท่าเทียมทางเพศ โดยจากการสำรวจพบว่าสถาบันสิทธิมนุษยชน แห่งชาติที่เป็นสมาชิก APF ในหลายประเทศมีจำนวนผู้ชายมากกว่าผู้หญิงในทุกรายดับ

๒. นาง Shaharzad Akbar ประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอัฟกานิสถาน ได้นำเสนอผ่านระบบวิดีโอเพื่อเชิญชวนให้ APF ร่วมรำลึกถึงเหตุการณ์การถูกครอบสังหารของเจ้าหน้าที่สำนักงานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอัฟกานิสถาน ๒ ราย ในขณะปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ หันนี้ นาง Shaharzad ได้ขอให้ APF ร่วมสนับสนุนและยืนหยัดเคียงข้างการทำงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอัฟกานิสถาน และร่วมเป็นกระบวนการสื่อสารในการปกป้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

๓. สมาชิกสภา APF ได้ลงคะแนนเลือกสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจำนวน ๕ แห่ง ที่เสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหาร APF ชุดใหม่ โดยผลการคัดเลือก คือ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอัสเตรเลีย ได้รับการคัดเลือกเป็นประธาน APF สัญญาที่สอง สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกาหลีได้ ได้รับการคัดเลือกเป็นรองประธาน APF สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอินเดีย มาเลเซีย และกัต้าร์ ได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหาร APF

๔. สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอินเดียได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมใหญ่ทุก ๒ ปี ของ APF ในปี ๒๕๖๕ หันนี้ หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ยังไม่คลี่คลายลง การประชุมประจำปี APF ครั้งที่ ๒๖ จะจัดเพียงแค่การประชุมสามัญประจำปีผ่านทางระบบออนไลน์เท่านั้น

๕. นาง Cynthia Veliko ผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้นำเสนอผ่านระบบวิดีโอ เรื่องบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการดำเนินการด้านมนุษยธรรม โดยสรุปสาระสำคัญ ได้แก่

๕.๑ ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เป็นภูมิภาคที่เผชิญกับอันตรายจากภัยธรรมชาติมากที่สุด ทำให้ประชาชนในภูมิภาคนี้ได้รับผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องการพลัดถิ่น การสูญเสียช่องทางในการทำมาหากิน ชีพ การเลือกปฏิบัติ และการเข้าถึงบริการสาธารณสุข หันนี้ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดก็คือกลุ่มสตรี เด็ก และผู้พิการ

๕.๒ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะกลไกปกป้องสิทธิมนุษยชนระดับชาติ ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับภาคส่วนระดับชาติอื่น ๆ เพื่อสร้างอิทธิพลเชิงบวก ให้ภาคส่วนต่าง ๆ เตรียมรับมือในการปกป้องสิทธิมนุษยชนในยามที่เกิดสถานการณ์ภัยพิบัติ

๕.๓ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการใช้อำนาจเกินขอบเขตของภาครัฐจากการประกาศใช้กฎหมายสถานการณ์ฉุกเฉินในประเทศต่าง ๆ

๕.๔ OHCHR ได้ร่วมกับ APF จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการดำเนินการด้านมนุษยธรรม ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมคอร์ทายาร์ด บาย เมริออฟกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนจากสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นสมาชิกของ APF เข้าร่วมจำนวน ๒๐ คน รวมถึงผู้แทนจากสำนักงาน กสม. ด้วย โดยในการอบรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้สนับสนุนการจัดทำกรอบการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเรื่องการดำเนินงานทางด้านมนุษยธรรม